

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

סדנת שופרות

שנת הלימודים נפתחת השבוע, וצעירי חב"ד הכינו בעבור התלמידים תכנית מיוחדת לחודש אלול, שבמרכזה סדנת שופרות. בסדנה הילדים חווים את תהליך ייצור השופר, ורואים במו עיניהם כיצד קרן איל נהפכת לשופר שבו מקיימים את מצוות תקיעת שופר. הסדנה גם מנחילה לילדים את תכניו ומשמעותיותו של חודש אלול, חודש ההכנה לימים הנוראים. את הסדנאות מפעילים בתי חב"ד ברחבי הארץ.

מפעל התנ"ך

החלה ההרשמה למחזור הי"ח של לימוד התנ"ך. במתכונת זו לומדים את כל התנ"ך עם פירוש רש"י, ונבחרים שנים עשר מבחנים. טל' 052*8630212.

מסע לסוכות

הופיע **המסע אל ארבעת המינים** – תקליטור שמיע ובו סיפור השוזר את תכניו של חג הסוכות. הסיפור, מאת יוסף דורון, מציג הרפתקה משעשעת. ההפקה המוזיקלית נעשתה בידי מרדכי כהן. טל' 054*5233677.

שיעורי כיבוד הורים

סדרת שיעורים בנושא כיבוד אב ואם, מאת הרב יהודה לייב נחמנסון, בערכה של שני תקליטורים. טל' 050*2802092.

זמני השבוע

ניווט	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:16	7:55	7:26	7:06
8:15	8:54	8:18	8:01

פרקי אבות: פרק א

315 בתי חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000
טל' 729*72*2770100 • פקס 729*3*9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

עכשיו הזמן להיכנס למקלט

חודש אלול הוא בבחינת 'מקלט', שאליו אפשר להימלט כדי להינצל משאון העולם ומטרדותיו. זה הזמן לנקות את הנפש ולהשיג שנה טובה

השופר המעורר. סדנת שופרות בגוש עציון (צילום: איציק נחשון)

במשך השנה כולה אנו נדרשים למלא דרישות מסוימות כדי להתייבב לפני הקב"ה. למה לא כל אדם זוכה שתפילתו תיענה? משום שאין הוא זך וטהור דיו להבטיח שתפילתו תפעל את פעולתה. "מי יעלה בהרה"י", שואל דוד המלך בתהילים, ומשיב: "נקי כפיים ובר לבב".

אבל בחודש אלול המלך יוצא אל השדה. המגבלות שקיימות במשך השנה כולה נופלות ונעלמות. כל אדם פשוט, כמוני כמוך, יכול להתקבל אצל הקב"ה, להתקרב אליו קרבה עצומה ולבקש את כל משאלות ליבו. הקב"ה פותח לפנינו את כל השערים ומאיר עלינו באורו הגדול.

עת תשובה ורחמים

בלב כל יהודי, יהיה מי שיהיה והיה מעשיו אשר יהיו, מורגשת בימי אלול התעוררות מסוימת. לא תמיד הוא מודע למשמעותה של התעוררות זו; לא תמיד הוא יודע להפנותה לכיוונים הנכונים; אבל הוא מרגיש צורך להשתנות, להשתפר. הוא חש כמיהה לדבריה רוחני.

חודש אלול הוא זמן תשובה ורחמים. אלה ימי רצון המעניקים לנו כוחות נפלאים להשיג דברים שנראו קשים ובלתי אפשריים בעבר. עכשיו הקב"ה נמצא איתנו, קרוב אלינו מאוד מאוד, והוא יעזור לנו לתקן את דרכינו, להשתפר ולהתעלות, והוא גם יגאל אותנו מכל צרותינו וייתן לכולנו שנה טובה ומתוקה.

מערכה הנוכחית המחייבה שה לכולנו את חשיבותם של המקלטים והמרחבים המוגנים. חיים רבים ניצלו מפני שהאזרחים צייתו להוראות ונכנסו למקומות מוגנים בעת אזעקה, ובכך נמנעו מעצמם פגיעה.

גם בחיים הרוחניים יש צורך ב'מקלט', במקום רוחני שאליו אפשר להימלט מפני פגעי הזמן; מקום שבו הנפש יכולה להרגיש מוגנת ובטוחה. זה למעשה חודש אלול. החודש הזה הוא בבחינת 'מקלט', שאליו אפשר להימלט כדי להינצל משאון העולם

ומטרדותיו. כל השנה אנחנו חשופים להמולת העולם הזה, ומדי פעם כושלים ומועדים ומכתימים את נפשנו. בחודש אלול הקב"ה מושיט לנו את ידו ומסייע לנו לערוך חשבון נפש אמיתי ולנקות את עצמנו.

המלך בשדה

מהותו של החודש הזה מומחשת יפה בעזרת המשל של רבי שניאור זלמן מלאדי (מייסד חסידות חב"ד), בספרו 'ליקוטי תורה', על מלך היוצא אל השדה ומניח לכל אדם לגשת אליו ולהביע לפניו את כל משאלותיו.

בימים כתיקונם קשה לאדם מן השורה להגיע אל המלך. עליו להיות בעל סגולות מיוחדות כדי שהמלך יאות להיפגש עמו, ועל אחת כמה וכמה כדי שיאזין לבקשותיו וימלא אותן. אולם לפעמים המלך יוצא אל העם, ואז אין הוא מוקף סוללה של מזכירים, פקידים ומנהלי לשכה. שום דבר איננו חוצץ בינו ובין האזרח הקטן. כל הרוצה יכול לגשת אליו ולשטוח את בקשותיו.

ורבי שניאור זלמן מוסיף, שהמלך מקבל את כל הבאים בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם. המלך שומע את דברי העם, ואף ממלא את הבקשות בשמחה ובמאור פנים. יש רק דבר אחד שהעם צריך לעשות – לצאת אל המלך. לנצל את הזמן הנדיר והיקר שבו המלך קרוב מאוד אל כל אחד ואחד, ולגשת אליו.

זה משל ליחסים בינינו ובין בורא העולם.

תשובה מבטלת עונש מוות?

בתשובה גורם הקב"ה שתהליך ההפלה לא יגיע לכדי דין מוות.

הקב"ה מתערב

ביטוי לכך טמון בפרשתנו בדיני 'עדים זוממים', שניסו להפליל אדם באשמה כוזבת. דינם הוא "וְעֵשִׁיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו". ומה הדין אם הקרבן נהרג? הדין הוא שאם בוצע גזר הדין, אין העדים נהרגים. לכאורה איזה היגיון יש בדבר? מסביר הרמב"ן שלא ייתכן שמדין תורה, שהיא דבר השם, תצא תקלה. אם אדם נהרג על-פי דין תורה, סימן שעונש זה ניתן לו בדין, ולכן אף שהעדים שיקרו – אין הם נענשים.

אותו עיקרון יש להחיל גם על מקרה הפוך: ודאי שהקב"ה מתערב ויוצר את הנסיבות שיצילו ממוות את החוטא שעשה תשובה והפך את מעשיו לשגגות. מכאן שערי המקלט מעניקות גם לרוצח במזיד הזדמנות לשוב בתשובה שלמה, להפוך את מעשיו לשגגות, והקב"ה כבר ימלט אותו מהעונש.

(שיחות קודש תשל"ז, כרך ב, עמ' 501)

העונש, ואין הוא יכול להתחשב בתשובתו ולהפוך אותו לרוצח בשגגה, שכן "אין לדין אלא מה שענינו ראות", ואין הוא עוסק בעניינים שבלב.

ובכל זאת נשאלת כאן השאלה: איך ייתכן שבית הדין יחליט לגזור עונש מוות על מי שבפועל שב בתשובה ולמעשה אינו חייב עונש מוות אלא דינו לגלות לעיר המקלט?

חקירות ודרישות

התשובה היא, שאם אכן החוטא שב בתשובה ראויה, ייצור הקב"ה נסיבות שימנעו מבית הדין לגזור עליו עונש מוות. כדי לגזור על אדם דין מוות נדרש בית הדין לקיים מערכת של חקירות ודרישות, שמטרתן להוכיח מעל כל ספק את אשמתו של הנאשם וכי הוא חייב בעונש מוות.

דרישות ההלכה בעניין זה סבוכות ומורכבות, ולכן עונש המוות בוצע בפועל לעיתים רחוקות מאוד. המשנה אומרת בשם רבי טרפון ורבי עקיבא ש"אילו היינו בסנהדרין לא נהרג אדם מעולם". לכן כאשר חוטא שב

פרשתנו עוסקת בין השאר בערי המקלט, שאליהן נמלטו רוצחים בשגגה מפני נקמת גואל הדם. הגמרא מגלה שערי המקלט הגנו לא רק על רוצחים בשגגה אלא גם על רוצחים במזיד: "אחד שוגג ואחד מזיד מקדימין לעיר מקלט". כלומר, גם רוצח במזיד שנמלט לעיר מקלט – אין גואל הדם רשאי לפגוע בו.

מה דינו של רוצח במזיד שנס אל עיר המקלט ושב שם בתשובה על חטאו? כוחה של התשובה גדול ביותר, עד שחז"ל קבעו כי על-ידי התשובה "זדונות נעשו לו כשגגות". אם כן, כאשר הרוצח שב בתשובה, נעשה הרצח בבחינת שגגה, ולכאורה הוא צריך להיפטר מעונש מוות ולשבת בעיר המקלט, כדין רוצח בשגגה.

מה שעני הדין ראות

אולם ההלכה היא שהתשובה מועילה רק על חטאים שעונשם בידי בית דין של מעלה, ואילו בחטאים המסורים לבית דין של מטה אין התשובה מועילה. גם אם הרוצח שב בתשובה אין בית הדין רשאי לפוטרו מן

אמרת השבוע

מקור ההפליה

רבי מרדכי בנט, רבה של ניקלשבורג, הסביר כי ההתנכלויות מצד אומות העולם צריכות לעורר את עם ישראל להתחזק באחדות ובאהבת ישראל, ואז יהיו מוגנים.

הוא הסביר זאת על-פי הפסוק: "כי ייפלא ממך דבר למשפט, בין דם לדם, בין דין לדין ובין נגע לנגע" – כאשר תתעורר בליבך פליאה מדוע אומות העולם מפלות בין דם של יהודים לדם של גויים ובין דין של יהודי לדין של לא-יהודי, עליך לדעת שהסיבה היא – "דברי ריבות בשעריך" – קיומן של מחלוקות ומריבות בתוך עם ישראל.

כאשר יש אחדות פנימית בתוך העם, גם אומות העולם יסייעו ליהודים למלא את תפקידם ואת ייעודם.

פתגם חסידי

"חז"ל אמרו: 'אין אדם חוטא ולא לו'. המילים 'לא לו' יוצרות את המילה 'אלול'. כשבא חודש אלול 'אין אדם חוטא', והוא מתנקה מפגמיו" (בעל 'אהבת ישראל' מוויז'ניץ)

מינוי מלך | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

לא בכוח

לא הותרו בני ישראל למנות עליהם מלך אלא אחרי כיבוש הארץ וחלוקתה, כדי שלא יתפארו שהארץ נכבשה לפנייהם בכוח מלכם ובזכות ידם, ככל יתר מלכי הגויים.

(מנחה בלולה)

התבטלות למלכות שמים

הכוונה הפנימית של מצוות מינוי מלך היא להחדיר בעם ביטול וקבלת עול מלכות שמים, שכן המלך עצמו בטל בתכלית לקב"ה, וכאשר העם מתבטל אליו, יש בדבר משום התבטלות למלכות שמים.

(דרך מצוותיה)

קרבה לאחין

"מקרב אחין תשים עליך מלך" (דברים יז, טו). על-ידי התקרבות לאחין, על-ידי אהבת ישראל בלב שלם, תשים עליך את עול מלכותו של הקב"ה.

(רבי משה מקוברין)

מלך מיהודה

"מקרב אחין תשים עליך מלך". "מקרב אחין" בגימטרייה "משבט יהודה".

(בעל הטורים)

יראת שמים

"שום תשים עליך מלך" (דברים יז, טו). אמרת הגמרא (סנהדרין כב): "שתהא אימתו עליך". כשם שהמלך אינו מפחד מפני אדם, אלא מפני מלך מלכי המלכים, כך תהיה אימה זו עליך, שלא תתיירא משום אדם אלא מהקב"ה בלבד.

(רבי צבי הכהן מרימנוב)

יראת המלך

מכאן אמרו: מלך ישראל אין רוכבים על סוסו, אין יושבים על כיסאו, אין משתמשים לא בכתרו ולא בשרביטו, ולא באחד מכל כלי תשמישו.

(סנהדרין כב)

ספר תורה

"וכתב לו את משנה התורה הזאת... והיתה עמו" (דברים יז, יח). יוצא המלך למלחמה – מוציאה עמו; נכנס – מכניסה עמו; יושב בדין – הוא עמו; מסב – והוא כנגדו; שנאמר "והייתה עמו וקרא בו כל ימי חייו".

(סנהדרין כא)

עשה לך רב

כשם שבזמן הבית נצטוו ישראל למנות להם מלך, כך בזמן הזה ישנו הציווי "עשה לך רב" (אבות א), וכמאמר חז"ל: "מאן מלכי רבנן".

(לקוטי שיחות)

תהילים במדבר

הצעיר בן העשרים היה נרגש. ליבו הלם בפראות כאשר פסע פנימה אל חדרו של רבי יוסף־חיים מבגדד. ברעד ניגש אל הצדיק, נשק את ידו וביקש את ברכתו. "הדרכים בחזקת סכנה", לחש, "שוודים ולסטים אורבים להולכים. אנא, ברכני שאזכה לשוב לביתי בשלום".

נשא הצדיק את עיניו הטובות אל פרח הרבנות, הרב משה בן־אמון מסולימניה, שזה עתה הוסמך בבגדד לרב ולשוחט והתעתד לשוב לעירו ולהרביץ תורה והלכה ביהודי העיר. בתוך כך רכן לעבר מגרת שולחנו, והוציא ממנה ספר קטן.

"קח את הספר הזה מתנה ממני", אמר הצדיק, "והוא ישמור עליך מכל רע".

הרב משה בן־אמון נטל את הספר בחרדת־קודש והניחו בחיקו. הוא נשק שנית את ידו של הצדיק, ורבי יוסף־חיים אף הניח את ידיו על ראשו ובירכו ברכת כוהנים.

הרב בן־אמון יצא מחדרו של הצדיק בפסיעות מדודות וביראת כבוד. רק אז הוציא את הספר והביט בו. הוא גילה שזה ספר תהילים. תחושת שלווה וביטחון מילאה את ליבו, והוא יצא לדרך.

השנים חלפו. הרב בן־אמון שמר על הספר מכל משמר והאמין כי הוא מעניק לו שמירה והגנה. במרוצת הזמן נעשה סוחר, ויום אחד היה צריך לנסוע מסולימניה לבגדד. המרחק בין הערים היה רב, והנסיעה נעשתה בשיירות וארכה שמונה ימים.

ביום שישי הגיעה השיירה לכפר כורדי קטן, קרה־תפה שמו, שבו התגוררו גם 'אדוים' – בני כת שהתפלגה מכת היזידים. אלה האמינו מאוד בספר תהילים ובדוד המלך, ולכן נקראו 'אדוים'.

"אני נשאר לשבות כאן", הודיע הרב משה בן־אמון לראש השיירה. "אינני נוסע בשבת. המשיכו בנסיעה, ואשיג אתכם במוצאי השבת". ראש השיירה משך בכתפיו בפליאה, והמשיך בדרכו, מותיר את הרב בן־אמון מאחור.

לשמחתו של הרב בן־אמון יהודי חידו התגורר בכפר, יעקב אל קרא־דאכי שמו. הוא קיבל את הרב במאור פנים ובלב רחב, ואירחו בשבת על שולחנו. במוצאי השבת אף טרח להשיג לו

מאוד מהכפר. הישימון נחשף למלוא העין ולא נראתה ברייה באופק.

לפתע חש הרב בן־אמון כי מלווהו מתנהג בדרך מעוררת חשד. האיש מקפיד לרכוב מאחוריו. פחד עמום זחל אל ליבו. מה הערבי זומם? ביד רועדת הוציא את ספר התהילים שנתן לו רבי יוסף־חיים והחל לקרוא בו בהתרגשות ובקול רם.

אמירת התהילים משכה את ליבו של הערבי. הוא האיץ בסוסו וחסם את דרכו של הרב בן־אמון. "מה הדבר שאתה ממלמל שם?", החווה בידו לעבר הספר הקטן שאחז הרב.

"אני מתפלל מתוך הספר הזה", השיב הרב.

"למי אתה מתפלל, ומהו הספר שאתה מתפלל מתוכו?", שאל הערבי.

"זה ספר תהילים", השיב היהודי, "שחיבר דוד המלך. אנו קוראים בו בכל יום ומתפללים שדוד המלך יבוא לעזרתנו בעת צרה".

הערבי שתק זמן־מה. לפתע החווירו פניו, ועיניו נפערו בפחד. ידיו האיטנות שאחזו במושכות החלו לרעוד. "אמור לי", לחש, "ואני משביעך באלוקים שתאמר את האמת: האם זה ספר 'זבור' של אדוננו דאוד?"

הרב הנהן בראשו בחיוב. את שאירע ברגעים הבאים לא יכול היה לדמיין. הערבי ירד מסוסו וכרע על הקרקע, לרגלי סוסו של הרב בן־אמון. הוא לפת את שתי רגליו ונשא את מבטו מעלה. עיניו דמעו. "אנא", אמר ופרץ בבכי שטלטל את כל גופו, "סלח לי... סלח לי על מה שרציתי לעולל לך. פושע אני, ופשעתי לאלוקי ולנביא דאוד. כעת אני מלא חרטה. התפלל עליי שסליחתי תתקבל!".

זמן רב געה הגוי בבכי. מתוך שברי המשפטים המקוטעים שהצליח להשמיע למד הרב בן־אמון כי הלה זמם לירות בגבו ואז לשדוד את כל רכושו. "עכשיו", נאנח האיש, "כשהתפללת בספרו של דוד המלך, שבו אנו מאמינים, איך אוכל לעשות זאת? הלא אחים אנחנו!".

כאשר נרגע ביקש הגוי מהרב בן־אמון למכור לו את ספר התהילים. הרב סירב. "אני מסכים להתפלל בעבורך בספר התהילים הזה", אמר, והוסיף לקרוא בדמעות את פרקי התהילים. הפעם אלו היו דמעות שבה ותודה לבורא העולם על הנס שזימן לו, בזכות ספר התהילים של רבי יוסף־חיים מבגדד.

(על פי 'הרב יוסף חיים' מבגדד, מאת אברהם בן־יעקב)

ובטוח בו. "אם תלווה את היהודי הזה לשיירה, תקבל ממני סכום נכבד בשוכך לכאן", הבטיח המארח לערבי.

עם עלות השחר יצאו השניים לדרך, רכובים על סוסים מהירים. לא חלפו דקות מספר והם כבר היו רחוקים

מלווה שיצא עמו לדרך עד ששיג את השיירה.

הרב בן־אמון הביט במלווה וחש רתיעה ממראהו. הלה היה גבר גדול ממדים, חמוש מכף רגל ועד ראש ומבטו מזרה אימה. עם זה, הוא סמך על מארחו שבוודאי מכיר את האיש

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

עוד ערי מקלט

אחת הראיות המוכיחות שהתורה עצמה מדברת על ימות המשיח היא פרשת ערי המקלט. הקב"ה ציווה לקבוע שלוש ערי מקלט בארץ ישראל ועוד שלוש ערים בעבר הירדן. בהמשך הדברים התורה מוסיפה (דברים יט, ח"ט): "ואם ירחיב ה' אלוֹקֵיךָ את גְבוּלְךָ, כאשר נשבע לאבותיך, ונתן לך את כל הארץ אשר דיבר לתת לאבותיך... ויספת לך עוד שלוש ערים". כלומר, התורה מדברת כאן על תקופה שטרם הייתה, שבה יקיים הקב"ה את שבוטעו לאבותינו, לתת לנו חלקים נוספים מארץ ישראל המובטחת (ארצות "קיני, קניזי וקדמוני"). זו התקופה של ימות המשיח.

אולם כאן מתבקשת שאלה גדולה: אם מדובר בימות המשיח, הלא אז לא יהיו רוצחים ונרצחים, ולשם מה התורה מצווה להקים דווקא אז עוד שלוש ערי מקלט?

הסברים אפשריים

אפשר היה להשיב שהואיל וערי המקלט מיועדות להורגי נפש בשגגה, כאלה אולי יהיו גם בימות המשיח. אבל התשובה אינה מספקת. הגמרא (מכות יב, א) אומרת שהמצב שבו אדם הורג אדם אחר בשגגה, יש מאחוריו חשבון שהקב"ה עושה עם שניהם. ההרוג חייב מיתה וההורג חייב גלות, ולכן הקב"ה מסובב את הדברים שהאדם החייב גלות יהרוג בשגגה את החייב מיתה. מובן אפוא שבימות המשיח, שבהם יתבטל הרע, לא יהיו עוד חייבי מיתה ולא חייבי גלות. ממילא מתעצמת השאלה – לשם מה נזדקק אז לתוספת של שלוש ערי מקלט?

הש"ה (בית־דוד בסופו, כדא, מסביר שהצורך בערי מקלט יהיה בתקופה הראשונה של ימות המשיח, שעליה נאמר: "אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכויות בלבד" (ברכות לד, ב). בתקופה זו עדיין לא יתבטל הרע, ועדיין תהיה קיימת האפשרות של הריגת אדם בשוגג. לכן יהיה צורך בערי מקלט. רק בתקופה המאוחרת יותר של ימות המשיח, שאז "תתרבה הדעה בישראל", "לא יצטרכו לערי מקלט" (כלשון הש"ה).

מקום התיקון

הרבי מליובאוויטש (ליקוטי שיחות כרך כד, עמ' 110) מביא עוד הסבר. אין הכרח שערי המקלט שיקומו לעתיד לבוא, עליפי המצווה להוסיף שלוש ערים, ישמשו לקליטת מי שיהרגו אז אדם בשגגה. נזדקק לערים הללו בעבור כל מי שהרגו נפש בשגגה קודם לכן – בזמן הזה.

כולנו מאמינים ומקווים שהיום יבוא המשיח, ועם בואו תתקיים הבטחת הקב"ה לאבותינו לתת לנו "את כל הארץ". מיליוני יהודים יתקבצו לארץ ישראל ויתגוררו בכל חלקיה, ובכלל זה בארצות הקיני, הקניזי והקדמוני. בהם יהיו מן הסתם מי שלפני הגאולה הרגו נפש אדם בשגגה. קרובי משפחתם של הנהרגים יקיימו את המצווה שהטילה עליהם התורה – לרדוף אחר הרוצח. לכן יהיה צורך בעוד ערי מקלט, גם בארצות הקיני, הקניזי והקדמוני, שאליהן יוכלו לברוח הרוצחים בשגגה מפני 'גואל הדם'.

ערי המקלט הללו ישמשו להורגי נפש בשגגה בזמן הזה – מקום לכפרה ולמירוק החטא. ידוע שערי המקלט נועדו לא רק להגן על הרוצח מפני 'גואל הדם', אלא גם לכפר על החטא. עלידי שהרוצח יושב בעיר המקלט, בפרק הזמן שהתורה קובעת לו, הוא מתנקה ונטהר מהעֲבֵרָה החמורה של שפיכות דמים בשגגה. לכפרה זו יזדקקו גם בביאת המשיח, ולכן יש צורך בערי מקלט בכל חלקיה של ארץ ישראל המובטחת.

רק לאחר שתסתיים תקופת הכפרה ומירוק החטא, ובהֲבֵעַת כבר ייכנס העולם לתקופה שאין בה רע, וממילא גם אין בה חטאים בשגגה – אז יסתיים תפקידן המקורי של ערי המקלט.

הורים, הקשיבו לילד

איך נוכל לסייע לילדינו לעבור שנה של הצלחה בבית הספר? הרב פלדמן: "ראשית, לשחרר את הילד בבוקר עם הרבה חום ואהבה. שבצאתו מן הבית ובשובו אליו - הוא אהוב. נהגתי תמיד לומר לילדיי: מי שאוהב אתכם - כיף לו, מי שלא - הפסד שלו. שנית, לא להפסיק להקשיב לילדים. כן, גם לכל ה'שטיוות' שהם מספרים בשבוסם בבית הספר. חשוב שילד ירגיש כי הדברים שחווה מעניינים את הוריו".

פתרון בשורש

בעידן הדיגיטלי רבות הסכנות האורבות לפתחם של הילדים. "ילדים בורחים לסלולרי משתי סיבות. האחת, זו דרך להיות מקובל בחברה. שנית, עולמם שלהם אינו מספק. הורים ומורים יכולים להתמודד יותר בקלות עם מגפת הסלולר והאינטרנט כאשר יפתרו את הבעיה בשורשה.

"ילדים שמרגישים צורך לעשות רושם מביאים מכשירים לכיתה, כי הם אינם מאמינים שיש להם מה לתת, ומשכך הם צריכים לייבא. אני אומר להורים: בדקו שהילדים שלכם שמחים, וממילא לא יזדקקו לזה. ילד מסופק, שחווה חוויות של הצלחה, זקוק פחות להתנסויות חיצוניות".

קשר והתעניינות

פלדמן ממליץ לעמוד בקשר קבוע עם הצוות

"אחרי הולדת בני האוטיסט, רפאל, היו רופאים שהמליצו לאשפזו במרכז רפואי מיוחד, בטענה שכשיגדל יהפוך לאלים. היינו המומים. במקום לשקוע בייאוש, החלטנו לעשות הכול כדי לעזור לו. סיפרו לנו על מכון בארה"ב שמנהל עלידי זוג יהודים. שהינו שם כמה שבועות וקיבלנו כלים מיוחדים כיצד לגדל ילד אוטיסט. פגשנו שם זוג חסידי חב"ד, והם סיפרו לנו כי הרבי הציע להם לבוא למכון עם בנם. כשחזרנו לארץ, יצאנו עם בננו למסע מדהים. כיום רפאל בן 28. הוא קורא וכותב בעברית ובאנגלית, מצייר ציורים שנמכרים בסכומים יפים, ושמה מאוד. בעקבותי, שינינו הרבה דברים בגישתנו אל החיים".

הדובר הוא הרב יעקב פלדמן (61), יועץ חינוכי מוכר. בימים האלה הוא מופיע הרבה בימי היערכות של בתי ספר. תפסנו אותו בין הרצאה להרצאה וביקשנו ממנו לחלוק עמנו כמה תובנות חינוכיות לקראת פתיחת שנת הלימודים.

תחושה שהילד אהוב

בעקבות לידת בנו, החל פלדמן ללמוד חינוך מיוחד ונעשה מומחה בתחום. לצד הרצאות הוא עובד במכללת 'אורות' באלקנה. הוא שם דגש על חינוך מונע: "כאשר יש תקשורת נכונה בין ההורים, היא משמשת מעין רשת של הרגעה וביטחון לילדים. עלידי חינוך בנחת, בחיך, מתוך אהבה - אפשר לפתור חלק מהבעיות".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

קביעת מזוזה מחדש

שאלה: כשמסירים את מזוזות הבית לבדיקה, האם צריך לציין ליד כל מזוזה את מיקומה ולהחזירה לשם?

תשובה: יש לעשות כן, כדי שלא להוריד מזוזה מקדושתה - אם מזוזה שהייתה בפתח שחייב בוודאי ומן התורה תיקבע מחדש בפתח שחיובו מדרבנן או מוטל בספק או שנוי במחלוקת (כגון חדר קטן, או פתח בלי דלת).

שאלה: האם יש לברך כשחוזרים וקובעים מזוזה שחזרה מבדיקה?

תשובה: אם היה בזה היסח הדעת, כגון שעבר לילה בינתיים, תיקבע בברכה.

שאלה: אם המזוזה הייתה פסולה וקובעים

אחרת במקומה, האם יש לברך?

תשובה: אם היא פסולה לכל הדעות - כן.

שאלה: המחליף מזוזה (כשרה) במזוזה אחרת, האם קובעה בברכה?

תשובה: יש בזה חילוקי דעות בין הפוסקים, ואין מברכים כשיש ספק.

שאלה: מי שקבע מזוזה בשמאל הפתח, והתברר שצריך לקובעה בימינו (או להפך), האם קובעה בברכה?

תשובה: כן. אבל רק אם לכל הדעות הייתה טעות בקביעתה בשמאל. אם יש ספק או מחלוקת בכך - אין לברך.

מקורות: ערוה"ש סי' רפט ס"ד. שו"ת יחוה דעת ח"ג סי' פ. חובת הדר פי"א. שכל טוב סי' רפט ס"ק כו, לא, לב, לד, וש"נ.

פלדמן בוועידת המחנכים (צילום: יוסי בלשניקוב)

החינוכי: "הורה שמקיים קשר רצוף לא יצטרך לנחש מה הילד עושה במשך שעות היום. גם מורה היודע שההורה יתעניין בילד ידאג יותר לשים לב אליו".

לסיום, הרב פלדמן ממליץ להורים להיזהר בכל הקשור לאמצעי מדיה פרוצים בתוך הבית ואם הם הכרחיים, להישמר באמצעות סינון בטוח. "הרשת מפילה חללים בקלות רבה מאוד, וזאת גם בלי להזכיר את הרס החברתיות ושאר השפעות שליליות".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

רוצים לדעת מה יהיה?

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה באחרית הימים
368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

יש מה לספר!

כך ראשון בסדרה המכנסת את הסיפורים האהובים שפורסמו ב'שיחת השבוע'
63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים

עריכה חדשה | עיצוב מרהיב | 320 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1-718-6041020

